

farnbauer gábor

szövegei

„Don't drink and drive!”⁽¹⁾

stilisztikai-formállogikai gyakorlatok
ekvivalenciákra^{/2/}
/akció/^{/3/}

“... a szó szoros értelmében
beleveszett a folytonosan osztódó
identitások zűrzavarába...”

/R. Sukenick/

Ne - igyál, és vezess! Ne igyál, vagy ne
vezess! H iszol, akkor ne vezess! Ne vezess, ha iszol!
Iszol, ne vezess! Akkor ne igyál, ha vezetsz!

Ha iszol, akkor ne vezess - és - ha nem iszol,
akkor; vezess, vagy ne vezess;! Ha iszol, akkor ne
vezess - és - ha nem iszol, akkor vezethetsz!

Ne - akkor és csak akkor vezess, ha iszol -
vagy - ne igyál, és ne vezess! Ne igyál, és ne vezess -
vagy - vagy igyál, vagy vezess!

Ne - igyál, és;- vezess, vagy;- igyál, és;-
vezess, vagy; ne - igyál, és vezess - vagy igyál;- és
vezess;- vagy igyál;- és vezess;-!

Akkor vezess, ha nem iszol! Ha nem!/ iszol,
akkor!/ vezess!

Ne igyál, vagy - ha; vezetsz, és -; ha nem
vezetsz, akkor -; ha nem iszol, akkor ne - ha; iszol, és
- ha; iszol, vagy vezetsz; akkor ne vezess -; akkor és
csak akkor ne igyál -; és igyál -; vagy vezess -; akkor
ne igyál -!

Ha iszol, akkor -; ne vezess, és -; ne vezess,
vagy -; vezess, és -; igyál, és -; ha vezetsz, akkor -;
ne igyál, vagy -; igyál, és -; ha vezetsz, akkor -; ne
igyál, vagy -; igyál, és -; ne vezess, vagy -; ha
vezetsz, akkor -; ne vezess, vagy -; ne igyál, és -; ha
vezetsz, akkor -; igyál, vagy -; ha nem vezetsz, akkor -
; igyál, és -; vezess, vagy -; ha nem iszol, akkor -; ne
vezess, és -; akkor és csak akkor igyál, ha -; nem
iszol, vagy - ha; vezetsz, vagy nem iszol; akkor vezess -
; és ne vezess -; és ne igyál -; és igyál -; vagy vezess
-; és vezess -; és ne igyál -; vagy ne vezess -; és
igyál -; vagy vezess -; és vezess -; vagy ne igyál -;
vagy igyál -; és igyál -; vagy ne vezess -; és ne vezess
-; vagy vezess -; vagy ne igyál -; és vezess -; vagy ne
igyál -; és igyál -; vagy vezess -; vagy ne vezess -;
vagy ne igyál -!

/1/ Mágia /videonovella/:

Jennifer, szoltam neki, az American Top Forty
reklámszlogenje szöveget ütött a fejembe. Látom a helyét,
válaszolta hűvösen. Igen, azóta kihúztam, tettem hozzá
magyarázatképp. A világ ekkor olybá lett, hogy egy

lépésnyire az ajtó elé állítottam a testemet. A következő mozdulatomon gondolkodtam. Beköszöntött az ős is. Fakó leveleken tűnődött percnyi elmúlás. Mennem kell, gondolódik bennem; már magamból is kiszorultam, véltem; csak, csak mégis úgy rohantam szét, mint olajcsepp a vízfelszínen. Negyed óra nem is elég, még a villamosig sem. Merem állítani, hogy szükségszerűen a teste az ember. Mindenhol már vagyok, csak itt még nem. Ezek után. Háborgó mélység ellen gyűjti magát. Tolvajként oszon saját világában, sapkáját szemére húzza, és zsákjába hajít mindent, amit megérint. Énje zsákjába. Énje szükségszerűen lyukas zsákjába. Érzy az egyre súlyosodó semmit, és azt hiszi a minden az. És az is! Csakhogy nem az elefánt lépett az egér farkára, hanem az egér farka szorult az elefánt lába alá! - Valahogy így különbözteti meg önmagát, önmagától. Sötét egy alak, mondhatom. De ez még az úton volt. És ahogy a verebekről már örökre Tandori fog az eszembe jutni, nem lehet itt határokat húzni; vagy fény, vagy lepke a bűvöletében, "vagy a szokvány miatt, vagy a van miatt".

A tükörben nem látja magát tornyosulni. De ebben a kitárt ajtóban úgy bámul, mintha magára ismerne. Szemben Jennifer, a szobában, próbálja elkapni tekintetét. Ő még rá is lehel, pantomimszerű mozdulatokkal üvegfelületet imitál. Holott a semmibe nézek. Gyere csak, szóltam. Kelletlenül odamentünk, de nem mozdult a küszöbről. Tanácstalanul letettem a súlyos bőröndöt, ő fölvetett a megkönnyebbüléstől. Szorít a melltartóm. Nem tudott választani az illemhelyek közül. A nemem pillangó, szóltam halkán az asztal mögül. Olyan jel nincs, egyszerre kétfelé, megintcsak, nem mehetek. Emlékeztünk. A hatodik Feuerbachtézis az évezred fölfedezése, ezt azért vedd figyelembe! No, most akkor

menjek, vagy ne? Talán egy teát? Talán egy tít, ismételte bohóckodva. Títit, vettem a lapot. Kisímtottam a szoknyámat, és leültem a bőröndre. Azonkívül ne feledd, kérlek, hogy a világ a tested, mert te nem is vagy tulajdonképpen, és még arról sem lehet beszélni, hogy hol vagy. Dehát egyszer /ez az én kis gyufaskatulyám/ megbotlottál ebben a küszöbben, és, és... fájdalmat éreztél talán. És felemeltek, és odább toltad a széket, elmostad az ég felé tornyosuló piszkos edényeket, a nácpálcával pedig, amit a heverő mögül kotortál ki, elhúztad a függönyt. És akkor kimondtad: kapcsolatom van ezzel a világgal, és ez a kapcsolat sakkban tart. De ez is még azelőtt volt. Úgy nem vagy, mint ez az asztallap, csapott le tenyerével hirtelen. A marxi gondolat szinte az atomhipotézis analógiája, legalábbis hatásában. Ha vannak, csak az atomok vannak. De mi - vajon hogyan nem vagyunk?

Ez most már kitörölhetetlennek tűnt. Jennifer megpróbált anyáskodóan végzetes lenni, és kétségbeesésében dirib-darabra tördelte kezét. Duna-kanyar, bal könyökhajlatod bordáim közt. Ó, Prága, prágai, süteményes végesautomaták! Megint nevetnékem támadt. Tudom, hogy nevetnéked támadt, tudod, fogja mondani rögtön, gondoltam, gondolta, ezért inkább nem mondom, gondoltam, mondta. Síri hallgatás kerekedett ekkor, mert valóban nem tudtuk, ki mit ne mondjon. Az ajtó is álmatag képpel ásított, és rajtunk keresztül nagyot sóhajtott a téli éjszaka. Tél van? A gyümölcsösökertekben már szedik az érett gyümölcsöket. I. gyermek hová tartozik? Önvédelemről van szó! Tanácstalanul, zavartan tekintettem körbe, mintha máshoz beszélne. Ön, én, ki az? Nem szomjas? Sört, bort, üdítőt? Gyűjts rá!

Villamosjegyed van, kérdezte örömkönnnyekkel a szemében I. gyermek, vagyis Mark Richardson. Kösz, évi bérlettel utazom, nyugtattam meg, bár amúgy is nyugodt voltam. Távoztában még átölelt, aztán vigyázz a lányomra, súgta fülemben, mintha Jennifer jelenléte számított volna valamit. Egyébként ekkorra már bevette az orvosságot. Ó, Jennifer nem számít, azaz mindent tud, nincs mit titkolnunk, harsogtam, de ő megütközve ellökött magától. Épp a lábaihoz estem. Jennifer a lányom, sziszegte dühtől fehéren I. gyermek, vagyis Mark Richardson. Atyám,... akkor én a fiad vagyok, szakadt ki belőlem a csodálkozás nyirkos, pókhálós szöglete. Mama, ugrott erre nyakamba Jennifer, mert már minden tisztázódott. Végül égnek állt a hajunk.

Körbemutat: Földig ér az ég. Valamint ezt mondva: Jó, de akkor ha a meredek aláhull meredekségéről, magával rántva mélységet, magasságot; hasonlatos-e hozzád ez; s vajon te még ezen túl felállhatsz-e kollapszusodból? Loholsz utánad, és tarkódba lihegsz. Vajon utoléred-e magad? Ezeket mondva szólt alant. Andrásnak óriási a hitele, Péter természetes lendülettel sorjázza mondatait, Dezsőnek ellenállhatatlan eleganciája van... Éljen az irónia! A költészet? - Szegény ember videója.

/2/ Vagyis a szövegben szólamok sorakoznak - logikai szempontból szigorúan egyazon szentenciára - különböző stilisztikai és formállogikai modifikációkban. A reakció lehet szövevényes, mégis: hatások és reflexiók labirintusa nem okvetlenül útvesztő. Ennyit a művészet titokzatosságához.

/3/ Stílusáttétel-áttétel:

Teátrálisan olvasandó, valami különös sarokbaszorítotttság feszült indulatával. Minthacsak tüntetően szakadékba zuhannánk, - ha lenne szakadék; de a semmit tulajdonképpen csak az Érvény hiányában tudjuk, nem pedig a nemlét valóságában. Tehát nyugodtan alávethetjük magunkat e mélységbe, nem létünket tesszük kockára, csupán mibenlétünket.

Groteszkségig dinamikus, sarkítottan árnyalt dikcióval érzékeltessük ezt a fajta semmit - a legelemibb mozdulatáig analizált és aláásott ember kilátástalanságát, a fölfoghatatlan öncélúságot, a motivációs űrt. Innen valóban az lehetne a kiút, ha képesek volnánk feladni önmagunkat - csakhát a "létezésszakma" inaséveit nem lehet átugorni. /... akárho leköpnének, és nem mernénk letörölni se, olyan ezt hallani magunktól.../.

A magatartásformák értelmetlen pózokká sekélyesedése és az erkölcsi leépülés látszatát keltő, valójában szinte görcsösen gerinces igyekezet sajátos velejárói - nemcsak szindrómái, hanem résztartalmi is - az emberi lelkiület optimalizációjának: A közvetlen biológiai stabilitáson túl relativizmust és távlatokat birtokló és bíró, élet- és lét!/képes szellemi háttér csiszolódásának. Ebben az órlódó, disszonáns identitásban egyszerre kell sejtetnünk a bontakozó, egységes én átellenes tényezőit: a tántoríthatatlan továbbkeresés és a rezignált nem lelés -, de a már felismert összefüggések tudatát is.

Ietszőleges tagolással előadható mint monológ, párbeszéd, vagy beszélgetés több hangra - a modort, a hanghordozást meglepetésszerűen változtatva az egyes szólamokon belül is. Próbálkozzunk például kérő, majd parancsoló hangsúllyal. Vagy túlradó könnyedséggel, esetleg lakonikus taglalással, kissé cinikusan és személytelenül. Akár szentelenül hadarva és ripacszkodóan pözölva is, viszont minden esetben éreztetve a tanácstalan önkény tragikumát.

De mindegy hogyan! Fontos az, hogy a manifesztált gesztus - ne csak a szöveghez, de éppen a szöveghez, és végső soron az emberhez hasonlóan - önmagához képest is vakvágányon legyen.

De még ez se fontos! A fegyelmen, a kontroleált gátláson, a már szinte önmagára veszélyes létigenyülésen túl - ahogy csak akarjuk, úgy se tudjuk: mit!

/4/ Íme, egy csillag a mondatok univerzumából!
Több mint kulcs önmagunkhoz. Az út hozzánk. Üntörvényű és eleve visszavonhatatlan, mint minden létező. Akár őt magát nem is tudjuk, de a fényében látunk és... vagyunk.
/Bizottság: Milarepaverzió/

Mi ez, az, ami az, ami van, ami van?

/reflexiók a "causa sui"^{/1/} -ra/

Mike Hunternak^{/2/}

/Két evilágiság egymás közötti természetellenessége tulajdonképpeni természetfölöttiségünkre^{/3/}, anyyali mibenlétünkre illuminál:/

Fogadban
az ezüstamalgám
hímtagomhoz ért.^{/4/}

/1/ Elemi részek, plazma, ásványok, szerves anyagok, élet, ember. Nyugtalanok a szférák, véghetetlenül. És az igazolás - a legtanácstalanabb.

/2/ Egyrészt senki, másrészt egy fiktív pornófilmrendező. megátalkodottan, alávalóan rendkívüli ember. A szokatlan hajszolása - kenyere és érvénye.

/3/Az amalgám a civilizáció természetessége; a fog, a hímtag az életé. Szemben álló természeteségek. És az emberi kapcsolat..., ami minden természetességet áttör.

/4/Mint mikor bogár motoz ruhánk alá szorulva meztelen bőrünkön, vagy porcelántálon csattanó, nyers hús inaiba kés metsz - különös percegésű ez a mondat.